

Ponedjeljak, 5. jul 2004.
Rasprava o zdravstvenom stanju optuženog
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 11.12 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Današnji dan je Pretresno veće odredilo kao dan kada će optuženi da počne sa izvođenjem svojih dokaza, međutim prošle nedelje je Pretresno veće dobilo dva lekarska izveštaja o zdravstvenom stanju optuženog i Pretresno veće je smatralo da je ispravno da se sazove ova sednica kako bi se razmotrili ti izveštaji, kako bi se razmotrile eventualne posledice izveštaja po nastavak suđenja. Sad ću da pročitam izveštaj, a onda ću tražiti da strane to prokomentarišu. Prvi izveštaj je stigao u četvrtak, 1. jula i to od lekara. Tu stoji: "Usled toga što se otkrilo da optuženi ima veoma povišen krvni pritisak, apsolutno je neophodno da se gospodin Milošević odmori. Potvrda će uskoro da usledi..." Da, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson (Robinson), ne možete vi da čitate moje lekarske izveštaje tek onako. To su moje privatne stvari i to je dostavljeno vama, a vi dobro znate šta u njima piše, a znam i ja.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, sudska praksa ovog Suda je takva da se lekarski izveštaji smatraju izveštajima poverljive prirode, sem kada u svrhu suđenja treba da se otkrije njihova sadžina. Mi smo razmotrili ovo pitanje i zaključili da javnost ima pravo da bude informisana. Nastaviću. U izveštaju dalje stoji: "Pis-

mena potvrda ovog zaključka će uskoro da stigne od postupajućeg kardiologa Van Dajkmana (Van Dijkman). Gospodin Milošević mora da se odmara bar do 9. jula 2004. godine. Lekari će nastaviti da nadgledaju njegovo stanje do tog trenutka, a onda će da bude podnet novi izveštaj". Pretresno veće je razmotrilo ovu situaciju i u petak 2. jula donelo nalog kojim se od sekretara traži da do kraja tog dana dobije izveštaj od kardiologa koji leči optuženog, od doktora Van Dajkmana, u kom bi se naznačilo: 1) da li je optuženi u stanju da prisustvuje raspravi 5. jula, to jest a) da se bavi administrativnim pitanjima uključujući i video vezu koja bi bila uspostavljena sa Pritvorskom jedinicom UN (Detention Unit); i b) da li je optuženi u stanju da iznosi uživo svoje dokaze. 2) ukoliko zdravstveno stanje optuženog nije dobro, tražimo da se navedu i objasne razlozi i uzroci njegovog visokog krvnog pritiska ili bilo koji problemi u vezi sa njegovim zdravljem koji postoje. Tog istog dana, posle 17.00, Pretresno veće je dobilo izveštaj doktora Van Dajkmana i ja ću sada da pročitam relevantne delove tog izveštaja, gde stoji: "Prošle nedelje je ponovo izbila jedna ozbiljna kriza u zdravstvenom stanju gospodina Miloševića. Njegov pritisak je bio 200/130. Umeđuvremenu se odmarao, jer je to i ranije bilo neophodno. Da bi bilo jasno, ja ću sada da navedem da ovaj pacijent ima veoma povišen krvni pritisak, hipertenziju sa oštećenjem organa u obliku hipertrofije leve pretkomore. On se trenutno nalazi pod intenzivnim lekarskim tretmanom i tokom odmora se njegov krvni pritisak snižava na prihvatljiv nivo, na, otprilike, 140/80. Kad se pacijent nalazi pod stresom, njegov krvni pritisak naglo raste, sistolni na oko 200, a dijastolni između 120 i 130, tako da njegov pritisak ponovo mora da se snižava. Nakon perioda odmora, situacija se vraća na normalu i on čak ima vrtoglavicu u tim trenutcima relativno niskog pritiska". Mislim da je ovde neki problem sa prevodom, nešto nije sasvim jasno u ovom izveštaju. Nastavljam. Lekar dalje kaže: "Zato je neophodno da se nađe prava ravnoteža između odmora, optimalnih lekova i stresa koji je neminovan tokom suđenja. Ja predlažem da sada optuženi prvo dobije određeno vreme da bi se odmorio i da se tokom tog perioda striktno kontroliše njegov krvni pritisak. Smatram da nije razumno u

ovom trenutku izlagati ga dopunskom stresu tokom suđenja sledeće nedelje, ali ne mislim da nije moguće raspravljati o nekim administrativnim pitanjima". Dakle, u svetlu ovog izveštaja koji smo sada pročitali, želeo bih da mi strane kažu kakva su njihova gledišta vezano za ovaj izveštaj i kakve to posledice može da ima po nastavak suđenja. Ja ću prvo da se obratim gospodinu Miloševiću, a zatim Tužilaštvu. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, vi ste zaboravili da pomenete da ste jutros, dakle citirali ste izveštaj od prošle nedelje koji kaže da mi je određen odmor, a zaboravili ste da kažete da ste jutros primili izveštaj pregleda koji je izvršen jutros i, da ne dužim, lekar ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ja ću da vas prekinem. Mi jutros nismo dobili nikakav izveštaj. Samo trenutak, samo trenutak, pitaću pravnog savetnika i predstavnika Sekretarijata (Registry) da vidim da li smo danas dobili neki izveštaj lekara.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Koliko sam shvatio, dobili smo usmeni izveštaj, a ne i pisani. Izvolite, nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Meni je saopšteno da je lekar kategorično i, kako je on rekao, "*categorically and angrily protested*", kategorično i besno protestovao protiv bilo kakve ideje da mene danas ovde dovedete, da je zameniku upravnika zatvora saopšteno od strane gospodina Tolberta (David Tolbert), zamenika sekretara, vašeg, da ste vi upoznati sa tim i da u svakom slučaju i uprkos tome i bez obzira na moje zdravstveno stanje, vaš je nalog da ja budem ovde doveden.

SUDIJA ROBINSON: Moraću ponovo da vas prekinem, gospodine Miloševiću, da bih objasnio na osnovu čega ste vi ovamo dovedeni.

Izveštaj kardiologa koji sam pročitao jasno navodi da je prihvatljivo i ne bi nanelo nikakve štete vašem zdravlju da dođete ovamo, da se raspravlja o administrativnim pitanjima. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja to potpuno razumem šta vi govorite, ali ne razumem, gospodine Robinson, da vi ne razumete ovo šta ja vama govorim, a to je da jutrošnji lekarski pregled to striktno zabranjuje, a jutrošnji je mlađi od pregleda od prošle nedelje. I obaveštenje koje sam dobio od zamenika upravnika zatvora je da ste vi upoznati sa jutrošnjim izveštajem. Uzgred budi rečeno, pošto čitate sve podatke, mogu da vam kažem da mi je izmeren donji pritisak 125 jutros i da se lekar kategorično protivio da budem ovde doveden. Njemu je rečeno, vi ste upoznati i naredili da ja ovde budem doveden. Ja se sada pitam ko se to plaši da ja budem u dobrom stanju kad treba da počne moje poluvreme i da li je vama jasno da ste vi svojim merama neposredno i sistematski pogoršali stanje mog zdravlja. Vi niste uzeli u obzir ni odluku lekara da mi se ograniči rad na tri dana nedeljno, niste uzeli u obzir ni nalaz vaših službi o 50 dana prekida rada po nalogu lekara. Izgleda da sam ja odgovoran što se pridržavam lekarskih naloga. Vi ste odlučili, dakle, da presuđujete i o biologiji i o medicini i o svim drugim pitanjima, da i ne govorim o tome da već odavno presuđujete o prekrajanju istorije, ali o svim ovim drugim naukama vi ste odlučili da presuđujete i moram da vam kažem, gospodine Robinson, u istoriji čovečanstva takvo prosuđivanje o svemu i svačemu je pojava koja je poznata samo iz srednjeg veka, iz vremena inkvizicije. Nikad pre i nikad posle. Prema tome, ja uopšte ne razumem da vi, uprkos kategoričnom protestu koji ste dobili, ipak ste naredili da ja po svaku cenu ovde budem doveden i to na osnovu nalaza koji vam je saopšten, koji je negativan krajnje i koji je, prema tome, apsolutno trebao biti razlog da ne zahtevate da ja ovde dolazim. Prema tome, gospodine Robinson, to što ste me ovde doveli, svakako nisu pravni razlozi, a ja sam vam već jednom rekao da ovo šta se ovde događa nije na području prava, već na području politike i medija. Vi ne možete ni jedan pravni razlog da kažete za ignorisanje pregleda koji

je jutros izvršen. Mogli ste jednostavno da naredite da se nikavi pregledi više ne vrše. Prema tome, želim da zaključim s tim da je pogoršavanje mog zdravstvenog stanja direktno rezultat vašeg odbijanja da mi omogućite da se oporavim, što se uostalom može zaključiti iz pisma doktora Van Dajkmana koji kaže da se može ponavljati, s obzirom da mi se ne omogućava adekvatno vreme da se odmorim. Adekvatno vreme za moj oporavak sigurno nije ovih desetak dana, nego sigurno nešto više, pogotovu kad se ima u vidu da ste mi odredili rokove u kojima ja itekako intenzivno moram da radim. I ja ću, sa svoje strane, svakako da omogućim da se istina ovde čuje, bez obzira na sve šta vi činite, a ovo šta danas činite je klasičan primer maltretiranja zatvorenika, fizičkog maltretiranja zatvorenika.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Miloševiću. Pre nego što dam mogućnost gospodinu Keju (Kay) da iznese svoje komentare, hteo bih da kažem dve stvari. Prvo, hteo bih da naglasim da ste vi dovedeni ovamo na osnovu izveštaja doktora Van Dajkmana od petka, a drugo, tamo je navedeno da nema nikakvih problema da vi danas učestvujete u raspravi o administrativnim pitanjima. Mi nismo dobili nikakav drugi izveštaj koji bi protivrečio ovom. Drugo pitanje je to što ste vi spomenuli vreme koje je izgubljeno tokom tromesečnog perioda koji vam je dat. Mi smo dobili izveštaj sekretara, jer smo tražili od sekretara da sastavi jedan izveštaj po ovom pitanju. Tamo stoji da vi jeste izgubili nešto vremena, da vi niste mogli zbog svog lošeg zdravlja da koristite ceo tromesečni period i Pretresno veće će to da uzme u obzir i da naći adekvatan momenat kada će da vam nadoknadi to vreme koje ste izgubili. Izvolite, gospodine Kej.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Želeo bih da se osvrnem na jedno pitanje, a to je da mi je pre nekoliko minuta rečeno da je došlo do problema jutros prilikom ulaska u sudnicu i da je optuženom lekar pružio pomoć. Nisam upoznat sa svim detaljima, ali se radi o izveštaju koji sam ja dobio i koji je nevezan sa onim pismom od 2. jula. U tom pismu od 2. jula je rečeno da je gospodin Milošević dobrog

zdravstvenog stanja i da može da raspravlja o administrativnim pitanjima, a mi svi znamo šta to znači u kontekstu ovog Predmeta. Znamo da je ovo sve stresno. Dakle, to je bila situacija u petak 2. jula, ali čini se da se njegovo zdravstveno stanje pogoršalo, od vremena kad je sastavljen taj prvi izveštaj. I koliko sam ja shvatio, jutros je obavljen jedan pregled i lekar je došao da ga pregleda da bi video kakvo je zdravstveno stanje optuženog. Iz ovoga proističu dva pitanja. Jedno je koliko je optuženi u stanju da izvodi svoje dokaze, a drugo je da li je on uopšte u stanju da mu se sudi, da li on ima u tom smislu procesnu sposobnost. I to pitanje još nije razmatrano. Ja sam pročitao lekarske izveštaje koji se tiču samo direktno njegovog zdravstvenog stanja. Svi mi koji učestvujemo u ovom suđenju od februara 2002. godine smo upoznati sa zdravstvenim stanjem optuženog od trenutka kada je počelo suđenje i prvi lekarski izveštaji su obavestavali Pretresno veće kakvo je njegovo zdravstveno stanje. Po našem mišljenju, njegovo se stanje se tokom proteklih 18 meseci pogoršalo. Treba uporediti kakvo je bilo zdravstveno stanje optuženog prošle godine kada je došlo do onih prekida u suđenju, a ove godine je njegovo zdravstveno stanje nastavilo da se pogoršava i to intenzivnije. Vreme koje smo mi imali na raspolaganju u januaru kada smo imali smanjeni broj dana u sudnici, mora da se uporedi sa stanjem prethodne godine kada smo imali mnogo više sudećih dana i videćemo jasno da se tokom proteklih pet meseci njegovo zdravstveno stanje pogoršalo. Prema tome, možda bi Pretresno veće u ovom trenutku trebalo to da razmotri, upravo kakve to posledice ima po suđenje, to jest da li je on u stanju da mu se sudi. Dakle, ovo su komentari prijatelja suda po ovom pitanju. Što se tiče početka izvođenja dokaza Odbrane, mi želimo da kažemo da je on očito u suviše lošem stanju da bi se to radilo ove nedelje i da je neophodno da se optuženom daju bar dve nedelje da bi se nadoknadilo izgubljeno vreme, jer on nije bio u stanju sve vreme tokom ovog perioda da radi na pripremi izvođenja svojih dokaza. To će definitivno da ima posledice po raspored suđenja i to sve može da se izračuna i isplanirati, ali sada nam se čini da je neophodno da se pregleda ovaj lekarski izveštaj i da se konsultuje lekar koji ga leči.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Kej, danas smo trebali da imamo uvodno izlaganje Odbrane i ono šta je meni palo na pamet je to da je to moglo da se izvede pisanim putem. Tako bi se izbegao bilo kakav stres koji bi bio posledica usmenog izlaganja uvodne reči. Da li postoji neki razlog zbog čega ne bi trebalo tako da se postupi, zbog čega se ne bi trebalo primeniti tu meru, dakle pisano izlaganje uvodne reči, jer to sve može da bude javno?

PRIJATELJ SUDA KEJ: Sem ukoliko nema nekih poverljivih elemenata, da. Taj dokument bi, normalno, bio dostupan javnosti. Što se tiče sadržaja, uvek je mnogo lakše i brže izneti to usmeno nego pismeno, jer kada nešto pripremate pisano, to oduzima jako puno vremena. Mi to znamo zato što smo se proteklih šest meseci bavili raznim podnescima po Pravilu 98, na stotinama strana, tako da znamo koliki napor i koliko vremena je potrebno da bi se pripremi nešto u pisanom obliku.

SUDIJA BONOMI: Ne, ja sam to spomenuo pretpostavljajući da možda takav dokument već postoji, da je on već sastavljen, imajući na umu ono šta je već ranije bilo rečeno.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ja ne znam da li je taj dokument već unapred pripremljen, ja ga nisam video. Sve šta mogu da kažem je ovaj opšti komentar koji sam sada izneo, da kada se nešto priprema u pisanom obliku, to oduzima više vremena nego kada je to usmeno.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Kej. Gospodine Najs (Nice), u svetlu izveštaja koji je izgleda jutros podnet, ali kog Pretresno veće nije primilo, ja ću pokušati da se potrudim da ova rasprava danas bude što kraća. Izvolite.

TUŽILAC NAJS: Mi svakako nismo znali za taj izveštaj. Poslednji koji imamo je od 2. jula, od doktora Van Dajkmana. Što se tiče ovoga šta je jutros rečeno, svako pogoršanje zdravstvenog stanja optuženog može u celini ili delimično da se poveže sa činjenicom da on sam

vodi svoju odbranu i to se vidi iz predzadnje rečenice izveštaja od 2. jula gde lekar predviđa da će doći do povećanja krvnog pritiska ubrzo nakon što se ponovo počne sa suđenjem.

SUDIJA ROBINSON: Govorite o poslednjoj rečenici?

TUŽILAC NAJS: Nekoliko poslednjih rečenica, pogotovo predzadnja rečenica gde stoji "očekujem da će krvni pritisak da poraste nakon kratkog vremena".

SUDIJA ROBINSON: Da, ja mislim da je to najvažniji deo izveštaja.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, uz dužno poštovanje, ja bih usvojio komentare sudije Bonomija (Bonomy) koji se odnose na uvodnu reč, tačnije uvodno izlaganje u pisanom obliku, ukoliko ono postoji u pisanom obliku. Tužilaštvo je u nekoliko ranijih navrata skrenulo pažnju Suda na mogućnost nametanja pravnog zastupnika. To je stvar koju je pokrenula glavna tužiteljica, a koja ima više iskustva u tom smislu. Budući da dolazi iz sistema kontinentalnog prava, ona ima mnogo šire iskustvo nego što ga mi iz precedentnog sistema imamo. Ona je vrlo zainteresovana da se tako nešto dogodi i da se to pitanje ponovo razmotri. Po našem mišljenju, sada je došlo vreme od ključne važnosti za ovaj Predmet, da se on na ispravan način privede kraju i da se, naravno, sve to ostvari u okviru razumnog vremena i da se u okviru tog vremena nametne pravni zastupnik, advokat koji bi pomogao optuženom u ovom delu suđenja, odnosno u prezentaciji njegovih dokaza. Dakle, prva naša sugestija u vezi sa tim bi bila sledeća: naravno da on treba da bude uključen u pripremu svedoka, ali da se redosled svedoka ispoštuje na taj način da se to optuženom nametne, kao i to da mu se nametne advokat. Mi pozivamo Pretresno veće u tom smislu da razmotri mogućnost izdavanja naloga ili da najavi mogućnost donošenja odluke u tom smislu i da prvo naravno, optuženom da mogućnost da imenuje advokata. To može da bude neko od njegovih pravnih savetnika. Ukoliko on to odbije, onda bi Pretresno veće moglo da razmotri

moгуćnost nametanja advokata iz redova *amici curiae*, dakle neko ko je već upoznat sa ovim Predmetom. Imate gospodina Tapuškovića koji je učestvovao u ovom Predmetu skoro od samog početka.

SUDIJA ROBINSON: Da, ali samo u svojstvu *amicus curiae*, on nije zastupao optuženog.

TUŽILAC NAJS: Da, on je prijatelj suda, ali mislim, s obzirom na ove poslednje rečenice lekarskog izveštaja koga sam citirao, ovu mogućnost treba ozbiljno razmotriti. Naime, optuženi će biti u vrlo nezadovoljavajućoj poziciji obzirom na stalno pogoršavanje njegovog zdravstvenog stanja, a to će sve da ima posledice po raspored i redosled suđenja. I samo još da dodam, možda bi bilo moguće da se uspostavi video veza između sudnice i Pritvorske jedinice. Ukoliko je to moguće organizovati, onda bi optuženi većinu vremena ili povremeno mogao da bude lično uključen u pripremu svedoka u Pritvorskoj jedinici i tokom suđenja dok svedoci budu unakrsno ispitivani i ta video veza omogućiti će mu da direktno posmatra suđenje. Ovaj Predmet mora da se privede kraju. Optuženi je i sam izrazio želju da se ovo suđenje privede kraju i meni se čini da bi na ovaj način najbolje mogao da se reši taj problem, problem vremena i da se završi sa suđenjem u jednom razumnom vremenskom roku - uz mogućnost imenovanja advokata barem za deo izvođenja dokaza od strane Odbrane. To je sve, možda ću da imam još nešto, ali to ću da ostavim za kasnije.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, želite li nešto da dodate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodin Najs je svojevremeno, kada se zalagao da mi se odredi što kraće vreme za pripremu, mnogostruko kraće nego što su oni i cela njihova mašinerija imali, ovde iznio argumente da, kao što se vidi, ja vrlo efikasno funkcionišem, te da, prema tome, nemam nikakve potrebe za nekim produženim vre-

menom. E pa znate kako, gospodo, u srpskom narodu postoji jedna poslovice "ne može i jare i pare" i da ja efikasno funkcionišem, a sada da nam objašnjava gospodin Najs kako meni treba da se nametne advokat koji, kao što znate, ne dolazi u obzir, niti bih ja na bilo koji način to prihvatio. A što se tiče citiranja ove poslednje rečenice, vrlo sam zahvalan gospodinu Najsu što je citirao tu rečenicu, jer to šta doktor Van Dajkman predviđa da bi se posle određenog vremena moglo desiti, da mi se opet pogorša zdravstveno stanje, samo je potvrda moje tvrdnje da do pogoršanja dolazi upravo vašim odlukama uskraćivanja adekvatnog vremena za moju pripremu i to je potpuno jasno. Prema tome, smatram da ste obavezni da mi date adekvatno vreme. Što se tiče uvodnog izlaganja, na svaki način ću ga podneti usmeno. Na kraju krajeva, ja svoje uvodno izlaganje ću da podnesem na osnovu beleški koje sam napravio, a ne na osnovu nekakvog pisanog rada. Pisane radove spremaju eksperti i oni ih predaju. Ja imam pravo da podnesem svoje uvodno izlaganje i prvi dan koji vi budete odredili, a nadam se da ćete uvažiti bar neke elementarne biološke limite i medicinske limite, ja ću, naravno, početi sa svojim uvodnim izlaganjem i njega ću svakako podneti. A što se tiče video linka i drugih stvari, to je pominjano i ranije, to ne dolazi u obzir. Ja ću da ispitujem svoje svedoke i ja ću da prisustvujem njihovom unakrsnom ispitivanju ovde, na ovom mestu. Nemam nameru nikako drukčije da postupim i smatram da bi me svaki drukčiji tretman, još više, pored svega što ste do sad nametnuli, doveo u neravnopravan položaj u odnosu na drugu stranu koja ima sve prednosti, a ja ovde sedim sam. Prema tome, vi znate da smo mesecima imali normalan rad, bez prekida, pod uslovima koji zadovoljavaju neke elementarne fizičke i fiziološke limite. Vi ćete morati, gospodo, da odlučite i o tome, ako uopšte i prihvatate nalog lekara, da ja radim tri dana nedeljno, da ta tri dana nedeljno važe kako za moj rad ovde, tako i za moj razgovor sa svedocima. Vi znate da ste mnogo puta, odgovarajući na moje pitanje kada da pročitam onih 600 000 strana, odgovarali da ćete to razmotriti, pa ste preko svega toga prešli. Sada pretpostavljam da ne možete preći preko toga da ja moram da obavim neki razgovor sa

svojim svedocima i ne dvonedeljni, tronedeljni ili višednevni kako je to činila druga strana u pripremi svojih svedoka, već mnogo skromnije, mnogo kraće, ali, u svakom slučaju, taj fizički kontakt i razgovor je neophodan. Prema tome, to takođe spada u rad koji morate da unesete u svoj program i u raspored onoga šta smatrate da treba da sledi.

SUDIJA ROBINSON: Sudije će da se posavetuju.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite, iznesite još neke komentare koje ste rekli da ćete da iznesete.

TUŽILAC NAJS: U podnesku od 29. juna mi smo tražili da se primeni jedan pravni lek s obzirom na ne pridržavanje naloga Suda od strane optuženog. Zatražili smo dostavljanje imena neidentifikovanih svedoka i to u kratkom roku. Zatim, isto tako, tražili smo dostavljanje dokaznih predmeta i apelovali smo na Sud da primeni odgovarajuće sankcije ukoliko se optuženi ne bude pridržavao sudskih naloga i tražili smo mogućnost donošenja odgovarajućeg pravnog leka. Drugo se tiče dana, radnih dana za sledeću nedelju. Ja ne znam da li je Pretresno veće o tome razmislilo. Naime, vama su poznati svi drugi razlozi, ali mi bismo trebali da znamo koji su dani određeni, drugi dani za raspravu u ovom Predmetu iduće nedelje. I zadnje, putem oficira za vezu optuženi je dostavio jednu listu i mi smo to dobili u obliku pisma od oficira za vezu 1. jula. U tom pismu se identifikuje prvih 26 svedoka i u odnosu na svakog svedoka daje se predviđeno vreme. To je nama doista bilo od pomoći. Mi smo tražili pojašnjenje od oficira za vezu u pogledu toga radi li se samo o vremenu koje će biti potrebno za glavno ispitivanje ili je uzeto u obzir i vreme potrebno za unakrsno ispitivanje. Vreme koje je navedeno je kratko i to je svakako za pohvalu i zbog toga bismo hteli samo da potvrdimo da se radi samo o vremenu koje je posvećeno glavnom ispitivanju.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, možete li da pojasnite ovu stvar, naime vreme koje ste naveli: da li se odnosi na glavno ispitivanje ili uključuje i unakrsno ispitivanje i dodatno ispitivanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo na glavno ispitivanje, s tim što sam ja, s obzirom da nisam mogao da radim, možda neprecizno uneo neka vremena i daću naknadno određene korekcije, jer mislim da je negde prilikom prekucavanja napravljena neka greška, ali te ću korekcije dati, te se korekcije odnose na vreme koje je predviđeno. A to što nastojim da što kraće svedoci svedoče je zato što želim da što više svedoka dobije priliku da kaže istinu ovde pred javnošću koja prati ovo što vi nazivate "suđenje". I još nešto, gospodine Robinson, pošto je gospodin Kej pokrenuo pitanje vremena s obzirom na izgubljeno vreme i s obzirom na ovaj nalog lekara koji kaže da najmanje do kraja ove nedelje ja moram da prekinem da radim, najmanje, dakle, da bismo izbegli neke nepredviđene situacije prolongiranja, ja mislim da bi trebalo da za početak kad ja treba da iznesem svoje uvodno izlaganje odredite najmanje za mesec dana. Imam u vidu da ste sve ove moje argumente odbili, ali u postojećim okolnostima smatram da, kad ih sve imate u vidu, da bi trebalo da mi date tih mesec dana, računajući i ovo vreme za ovaj neradni deo koji će mi verovatno biti nametnut i posle kraja nedelje, jer ne verujem da ja mogu za narednih četiri ili pet dana da počnem da odmah primam svedoke i da počnem sa njima da razgovaram.

SUDIJA ROBINSON: Ja jesam napomenuo, gospodine Miloševiću, da smo mi uzeli u obzir izveštaj sekretara gde stoji da vi niste mogli da iskoristite sve vreme koje vam je dato za pripremu odbrane i da ćemo vam, u dogledno vreme, nadoknaditi. Takođe ćemo uzeti u obzir sve argumente koje ste sada izneli. Gospodine Najs, moram još samo da kažem da će Pretresno veće uskoro da donese odluku po vašim ostalim predlozima, a generalno govoreći, moram da kažem

da je Pretresno veće mišljenja da je došlo vreme da se radikalno ispita ceo proces suđenja u ovom Predmetu i da se razmotri nastavak suđenja u svetlu zdravstvenih problema optuženog. Zahvaljujemo se svim stranama na komentarima koje su jutros izneli.

(Pretresno veće se savetuje)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson ...

SUDIJA ROBINSON: Nisam završio, gospodine Miloševiću. Hteo sam da kažem da ćemo pristupiti preispitivanju ovoga suđenja i nastavka suđenja imajući na umu zdravstvene probleme optuženog koje su, jasno, hronične prirode i ponavljaju se, a sve na osnovu onoga šta smo videli u lekarskom izveštaju. Dakle, razmotrićemo ova pitanja i na osnovu toga ćemo da donesemo odluku, odnosno nalog, danas ili sutra. Gospodine Miloševiću, gospodin Najs je nešto izneo i zamoliću sudiju Kvona (Kwon) da se u vezi sa im vama obrati.

SUDIJA KVON: Da li ste u stanju da odgovorite gospodinu Najsu na tvrdnju da niste otkrili sva imena svedoka, odnosno da jeste Tribunalu, ali ne Tužilaštvu? Imate li nešto da kažete u vezi sa ovim?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja se u tom pogledu ne ponašam ni najmanje drukčije nego druga strana. Druga strana je meni otkrivala imena svedoka nekad i tri dana pre nego što su oni ovde bili izvođeni. Gospodin Najs je dobio dovoljan broj imena, a vi ste dobili preko 1.400 imena. Prema tome, ono šta je dobio gospodin Najs smatram da je za gospodina Najsa i njegovu ekipu sasvim dovoljno, a kad budem procenjivao dalje, ja ću preko oficira za vezu da upoznam koga god interesuje, sa imenima za koje budem smatrao da treba da obelodanim. Nemam razloga da se ponašam drukčije nego što su se i oni ponašali.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej, izvolite.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Kako bih vam pomogao, u prilogu 2 navodi se prvih 25 ili 26 svedoka, tako da vi to imate na umu.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Kej.

SUDIJA KVON: Da, ali u našem nalogu se jasno nalaže gospodinu Miloševiću da obelodani sva imena svedoka, osim ako ne postoje neki osetljivi razlozi protiv toga.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Da, ako se tiču zaštitnih mera.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS: Ja se slažem sa onim šta je rekao časni sudija Kvon. Mi ponovo apelujemo na Sud da izrekne sankciju optuženom ukoliko na flagrantan način bude i dalje kršio nalog Suda da poziva svedoka koje ne želi da identifikuje Tužilaštvu i tražimo da se te sankcije izreknu u kratkom roku.

SUDIJA ROBINSON: Sva izneta pitanja ćemo da uzmemo u razmatranje i donećemo odluku s tim u vezi danas ili sutra. Da, da, gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo jedna sitnica. Naime, ja tražim da ispitajte kako je došlo do toga da mene zamenik upravnika zatvora obavesti da ste vi jutros obavешteni o lekarskom izveštaju, o onome šta je se sve konstatovalo i da ste uprkos tome naredili da ja moram ovde da dođem, iako ja vidim iz ovoga šta vi govorite da vi nikakvu informaciju o tome niste dobili. Naprotiv, izgleda da je ta informacija, ja verujem da vi govorite istinu, da je ta informacija od vas sakrivena, da ustanovite ko je sakrio i zašto ju je sakrio, jer očigledno, s obzirom na tu informaciju, nikakvi pravni razlozi za moje dovođenje danas ovde nisu postojali. Ja želim da vi to ispitajte, sve

se dešava u okviru vaših službenika. Prema tome, u moći ste da ustanovite ko to manipuliše na jedan, ovako, bezočan način kao što je se moglo videti danas.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, nije bilo nikakve zabune, nikakvih zamki. Ja sam obavešten da je lekar koji vas je jutros pregledao to učinio na osnovu saznanja da ćete vi biti dovedeni ovde radi suđenja. On nije shvatio da ćete vi ovde da budete dovedeni zbog rasprave o administrativnim pitanjima. U svakom slučaju, kako bismo bili sigurni šta je ispravno, sačekaćemo sledeći izveštaj lekara. Sada završavamo sa radom.

Fond za humanitarno pravo